

«OPPDATERT REISELIVSPLAN FOR FEDJE»

Fedje Landhandleri & Turistinformasjon (FL&T) og Linda Husa Prosjektleder LivOGLyst (LOL) har blitt invitert til å kommentere og komme med innspill på «Reiselivsplan for Fedje, «Landsbyen i havet», 2018-2022».

Innledningsvis etterspør vi status for 2 grunnleggende forutsetninger for forutsetninger for en positiv reiselivsutvikling på Fedje; 1. Fedje kommunes vilje og evne til å satse på reiselivet og 2. Fastboende og hyttefolks forhold til dagens- og morgendagens reiseliv på Fedje.

Videre er vi av den oppfatning at planen er grundig og omfattende og i hovedsak fortsatt gyldig. Kapitlene 1-10 gir fortsatt gode beskrivelser av nå situasjonen og reiselivets utfordringer og muligheter på Fedje. Noe statistikk og data som antall innbyggere, opplisting av overnattings- og serveringstilbud etc. bør oppdateres, men det er ikke prioritert i vår gjennomgang..

Vårt fokus har vært å snarest å komme over i «to do» - fasen og våre kommentarer og innspill er derfor knyttet til kap. 11 Handlingsplan og Tiltak. I tillegg er det listet opp noen nye tiltak som ikke er omfattet av dagens reiselivsplan.

Takk for muligheten til å kommentere og komme med innspill til «Oppdatert Reiselivsplan for Fedje».

Reidar Bøen

Linda Husa

Fedje Landhandleri og turistinformasjon

Prosjektleder LivOGLyst

Grunnleggende forutsetninger for en positiv reiselivsutvikling for Fedje:

1. Fedje kommunes vilje og evne til å satse på reiselivet

Regjeringen sier:

- Det er framleis stor uvisse knytt til korleis pandemien vil påverke det globale og det nasjonale reisemønsteret framover. Noreg har ein storslegen natur, eit rikt mangfold av kulturminne og eit kulturliv som skaper interesse i utlandet. Norsk reiselivsnæring har med dette gode føresetnader for å gjenreise seg i åra framover. (Regjeringen.no)

Vestland fylkeskommune sier:

- Vi skal bli ein av dei fremste regionane i verda for berekraftige, naturbaserte opplevingar med høg kvalitet.
- Vestland sin regionale plan for innovasjon og næringsutvikling slår fast at Vestland skal vere ein leiande havregion. (Vestland.no)

Fedje kommune:

- I Reiselivsplanen for Fedje kommune er «Kommunal vilje til å tilrettelegge for reiselivssatsing» oppgitt som en styrke i en SWOT analyse.

Hva status på dette er i dag og hva dette innebærer bør utdypes i «Oppdatert Reiselivsplan»!

2. Fastboende og hyttefolks forhold til dagens- og morgendagens reiseliv på Fedje.

Det bør arrangeres en «workshop» i regi av Liv Og Lyst. Dette for at alle – fastboende og hyttefolk – skal kunne komme med innspill og få en felles forståelse for viktigheten av reiselivet på Fedje og få eierskap for vertskapsrollen!

Hva er vår felles «hårete visjon», felles verdier og våre mål. Hva skal til for at folk vil besøke Fedje og hva skal til for at de reiser hjem som «Fedje-ambassadører) Skal vi være et museum for tidligere tider og en historieforteller om torv, makrellstørje og hval eller et dynamisk kraftsenter innenfor reiseliv, sprit, sjømat, reiselivsutdanning – eller begge deler?

Kommentarer og innspill på Handlingsplan og Tiltak:

Produktutvikling

1. Havfiske: Avklare om hvorvidt det fortsatt er et permanent tilbud om havfiske tilgjengelig og sikre at et slikt tilbud kan tilbys hele året. **Fedje Fiske og Bo og Kurt Rongevær tilbyr dette. Pågår.**
2. Marked i havneområdet: Etablere en fast ordning med lokalt marked i havneområdet i sommersesongen, primært på dager med båtankomst. Åpne opp for lokale tilbydere som kan selge husflidsprodukter, mat, m.m. **Et sommermarked ble for første gang arrangert hver søndag gjennom sommeren 2022. Austrheim Videregående Skule laget flotte utsalgsboder med en genial konstruksjon som gjør det mulig å lagre disse på lageret til Matkroken. Oppsummert ble sommertorget en suksess på tross av vær og vind. Pågår, men må markedsføres bedre på «hi sio» og muligens justeres når/hvis et hurtigbåtanløp etableres.**
3. Transport til og fra Hellisøy fyr: Arbeide for at det settes opp faste, regulære turer til fyret fra havnen med omvisning og bespising. **Forslag: Tiltaket er svært omfattende og krevende. Vurdere muligheten, etterspørsel, pris og «realisme» for dette tilbudet. Muligens kan det kobles til et eventuelt hurtigbåtanløp? Ansvarlig: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.**
4. Besøk på trafikksentralen: Arbeide for at det tilbys faste omvisninger på trafikksentralen, for eksempel 1 omvisning pr. dag i sommersesongen og ellers på forespørsel. **Forslag: Inngå avtale med trafikksentralen og innarbeide dette i Reiselivsbrosjyren. Ansvar: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.**
5. Få på plass en god ordning med sykkelutleie og kart for syklist Dagens ordning med sykkelutleie fungerer, men det bør vurderes en utleieform som er lokalisert på fergekaien og som tilbys hele året. **Fedje Ferietun tilbyr sykkelutleie på kaien i turistsesongen. Dette fungerer fint, helårsutleie er det ikke behov for. Pågår.**
6. Utleie av båt og fiskeutstyr: Utarbeide en samlet oversikt over hvor man kan leie båt og fiskeutstyr uavhengig av hvor man bor på Fedje. Vurdere egen utleievirksomhet som er tilgjengelig på helårsbasis og hvor kunden kan bestille på forhånd. **For tiden er det 2 aktører som leier ut båter på Fedje. Fedje Ferietun har på forespørsel påtatt seg å etablere utleie av fiskestenger. Det er ikke behov for helårsleie. Pågår.**
7. Lokalmat: Motivere til økt satsing på lokalmat. Kursing og rådgiving overfor aktører som vil satse. **FL&T markedsfører og selger i dag et begrenset utvalg av lokale produkter; Sankerens Stompekaker og Lefser, Ikeland spekemat, Lerøy gårdsegg, Haust eplesyltetøy, Sjuragarden eplemost, Kurts Hjortepølse og Hval fra Lofoten. Fjærhaugs Lynghonning produseres og selges av Sandra Herøy på Fedje. «Olavson» driver hvalfangst med utgangspunkt i Bøvågen og leverer til Nordhordland Fisk.**

Olav Husa selger div. hvalkjøttprodukter derfra i sitt utsalgslokale på Stenborgkaaien. Etterspørselen etter lokal mat utenfor turistsesongen er begrenset og i turistsesongen varierende. Det anbefales ikke å satse på dette kun for Fedje. Utenfor Fedje melder i tillegg «Reko-ringen» om avtagende etterspørsel etter lokalprodusert mat. Forslag: Gjøres løpende ved behov.

Utviklingstiltak, nye prosjekter Tiltak

8. Nytt hotell på Fedje Tiltaket er påbegynt og må videreføres og spesifiseres i detalj i forhold til krav og behov i markedet samt at det må arbeides med å finne investorer. Søsterselskapet AS har inngått opsjonsavtale med 9 grunneiere om å avstå grunn til å få bygget et hotell som arkitekt Todd Saunders har visualisert i en modelltegning, plassert i Nordre Vidnappen. Planene ligger et stykke frem i tid. Kommunen må blant annet rullere kommuneplanen og få avklart planstatus for området før man kan erverve grunn og starte reguleringsarbeidet. Det skal både hentes kapital og finnes driftere før prosjektet kan realiseres. Tomten er spektakulær og hotellet vil framstå som en arkitektonisk perle og landemerke langt utover Norges grenser.

9. Få vurdert mulighetens for størjefiske som ny aktivitet. Dialog med fylkeskommunen som er positiv til å satse, samt med fagfolk om hvordan slike turer kan tilrettelegges og organiseres. Fedje Fiske og bo driver med størjefiske. Tore Gismervik sier: «Dette er spennende. Vi har fisket etter størje 5 år nå og fått 2 på 216 og 230 kg. Båten er rigget og vi er klar om vi får lov å ta med gjester på dette. Foreløpig er det bare de som er godkjent av HI som får være med, både båten og mannskap må godkjennes. Det ser slik ut for 2023 også. Norges Jeger og Fiskeforbund jobber mot myndigheter for å åpne for turister og kvote for oss i 2024. Da kan vi ta imot mange ilar august og september som er de beste mnd her hos oss». Forslag: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.

10. Lokalt museum Lage en plan for et lokalt museum med ide, mål og målgruppevalg. Deretter definere innholdet slik at museet fremstår med en tydelig og ensartet profil. Dette har vært tema en tid. Det var tidligere en form for museum på Kremmerholmen. Av ulike grunner eksisterer ikke dette lenger. Fedje har en spennende historie å fortelle og det antas at det fortsatt er en del kulturminner rundt om hos privatpersoner. Lokaler og betjening vil være en utfordring. På forespørsel har Olav Husa – som er svær opptatt av Fedjes kulturhistorie- svart at han kan kontaktes vedr mulig bruk av hans lokaler på Stenborgkaaien. Det kunne blitt en «start» og FL&T kunne betjent museet i sine åpningstider. Samtidig kunne det med enkel møblering være en samlingsplass året rundt, også når Pernille og Matkrokens Kafèhjørne er stengt. Det er etterspurt! Forslag: Foreslå å legge dette inn i prosjektporteføljen til LOL. Ansvar: Prosjektleder LOL. Frist: Neste møte.

11. Nytt destilleri I den grad det er mulig bør kommunen støtte planene om nytt destilleri som kan bidra til økt turisme og oppmerksomhet omkring Fedje som reisemål. Feddie Ocean Distillery er etablert og produserer Whiskey, gin og akevitt etc. og tilbyr også svært populære omvisninger på destilleriet. Feddie Ocean Distillery har vunnet priser for sine produkter, høstet betydelig medieomtale og er en sentral bidragsyter for reiselivet på Fedje. Pågår.

Profil og markedsføring

12. Markedsplan for reisemål Fedje: Utarbeide en plan som gir retning for felles markedsføring, profil og merkevarebygging av Fedje som reisemål. Skal sikre enhetlig og tydelig profil og kommunikasjon. Dette er et meget sentralt punkt! Fedje som reisemål og hva destinasjonen har å by på er fortsatt lite kjent. Som Reiselivsplanen påpeker er Bergen med sine mange turister og cruiseanløp en viktig

målgruppe for reiselivet på Fedje. Forslag: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.

13. Utarbeide brosjyre og hjemmesider for reisemål Fedje: Dette vil være sentrale elementer i en markedsplan for Fedje. Hjemmesider og brosjyre må være på flere språk. På oppdrag fra Fedje kommune oppdaterer FL&T årlig en Reiselivsbrosjyre. For sesongen 23 oppgraderes denne fra et 2-sidig a4 ark til 8 siders a5 brosjyre med bedre kvalitet. Den distribueres på en rekke plasser lokalt, men ingen andre steder på «hi sio». Brosjyren oversettes til engelsk. Fedje kommune har også etablert og vedlikeholder en reiselivsportal; Destination Fedje. Derfra kan Reiselivsbrosjyren lastes ned. Forslag: Vurdere oversette til engelsk og Distribuert ferdig produsert brosjyre i Knarvik og Bergen og vurdere å oversette den til engelsk. Forslag: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.

14. Aktivt benytte regionsamarbeidet med Bergen Reiselivslag: Bruke Turistinformasjonen i Bergen som et salgspunkt for turer til Fedje og salg av overnatting og aktiviteter. Benytte markedsføringskanaler og distribusjonskanaler som Bergen Reiselivslag har tilgjengelig, både nasjonalt og internasjonalt. Fedje kommune er medlem i Visit Bergen. Kontakten og samarbeidet fungerer godt. Visit Bergen besøker Fedje jevnlig og Fedje markedsføres på hjemmeside i tillegg til at det også produseres videosnutter. Forslag: Gå i dialog med Visit Bergen og prøv å få Fedje «lenger frem» på hjemmesider, i Turistinformasjonen i Bergen og på sentrale plasser i Bergen. Forslag: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.

15. Produktpresentasjon: Utarbeide produktark og enkel produktmanual for det samlede tilbudet på Fedje. (Se pkt. 12 og 13.)

Tilrettelegging/infrastruktur

16. Skilting og informasjon: Få laget en enkels skiltplan for bedre skilting i havnen og på sentrale punkter rundt om på Fedje. Tiltaket må også omfatte kart. En viktig del av Reiselivsbrosjyren for Fedje er turkartet. På samme måte som Reiselivsbrosjyren oppdateres dette årlig. Et prosjektene i LOL på Fedje er bedre skilting. En del skilt er hentet hos kommunen og montering er planlagt. Det planlagt å produsere to større kopier av turkartet. Ett skal monteres på vegg ved FL&T og ett på vegg på venteromet på «hi sio». Videre et det tenk å produsere et «veiskilt» - tilsvarende det på Vinappen-plassert i nærheten av «Velkommen Heim» skiltet. Dette skal vise vei til for eksempel. Dagsturhytten, Nordsjøløypene, Pernille, Kafèhjørnet etc. Pågår.

17. Senere fergeavganger Jobbe for at man på sikt kan få utvidet antall fergeavganger til senere på kvelden. Om dette er mulig har jeg ikke kunnskap om, men et av målene for reiselivssatsingen på Fedje er å få flere overnattningsdøgn. Flere fergeavganger på kvelden etter arrangementer bidrar vel neppe til det. Forslag: Ikke prioritert.

18. Etablere fotopunkter og wifi: Gode fotopunkter med wifi tilgang gir gratis markedsføring når tilreisende sender bilder. Bør etableres på utvalgte og sentrale steder, for eksempel langs Nordsjøløypen. Fedje har i dag flere slike punkt:» Velkommen Heim» skiltet i havnen er et yndet fotomotiv på samme måte som «veiskiltet» på Vinappen.. Andre forslag har det vært snakket om og vurdert over lengre tid. En «kjempestol» som den på Manger, sette opp en utkikkstønne ved harpunen og en «Kjempe fotoinnramming» er forslag som har blitt kastet frem. Det burde være mulig å få til dette raskt og relativt billig Forslag: Foreslå å legge dette inn i prosjektporteføljen til LOL. Ansvar: Prosjektleder LOL.

19. Tilrettelegge for bobil- og båtturister: Utarbeide og iverksette plan for å tilrettelegge infrastruktur og gode forhold for bobilturister og gjestehavn for båtturister. **Det er opparbeidet gode parkeringsmuligheter for campingvogner og bobiler på Fab. Nr. 8 og Fedje Ferietun. På begge plasser er det tilgang på vann, dusj, toaletter vaskemuligheter og strøm. Båtturister kan benytte seg av gode fortøyningsmuligheter på Fab. Nr. 8 og på Frysekaien. På Frysekaien er det i tillegg drivstoffanlegg og vann til biler og båter samt lading for el-biler. Utført!**

20. Bedre tilgjengelighet til Hellisøy fyr: Utbedre kaiforholdene ved Fyrsundet for båttransport til fyret. Å få transport over til Hellisøy fyr er i dag vanskelig, omfattende og dyrt med en RIB. Dette gjør det vanskelig å besøke og overnatte på fyret. **Forslag: Etablere en enklere løsning for å bringe og hente gjester til Hellisøy Fyr. Oppgradere opphal og kjøpe enkel båt med motor. Inngå avtale med lokal «Transportør» Ta betalt pr. overfart. Billig over, dobbel pris tilbake☺ Forslag: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.**

21. Båtruter til Fedje: Støtte opp om ny båtrute fra Bergen slik at den blir permanent og helårlig. Jobbe for ytterligere utvidelse av sommerruten til Hellsøy. **Forslag: Gi dette høy prioritet og fortsette dialogen med Rødne for å etablere et «Havcruise». Ansvarlig: FL&T/Fedje Maritime Næringsråd. Kostnader: ?. Frist: 23/24.**

Eksempler på aktiviteter som kan oppleves for hurtigbåtturister til Fedje:

- Ruten inn til Mostraumen kalles "Fjordcruise". Vi kan kalle vår "Havcruise" med tur på utsiden av Fedje hvis været tillater.
- Guide blir med fra Bergen. Ut kjører de indre lei forbi Vardetangen, hjem igjen følger de "Helge Ingstad - leien".
- Mottakelse på kaien av en "Feddiebudeie" og en "Landhandler"
- Pernille
- Matkroken med Kaféhjørne
- Fedje Landhandleri og turistinformasjon
- Trafikksentralen
- Guidet tur på øyen og/eller Landsbyen i havet
- Kirken
- Fyrsundet
- Dagsturhytten
- Nordsjøløypene
- Frisbeegolf
- Ribtur
- Gamle Kvalstein
- Omvisning på destilleriet
- Utleie av sykler, fiskeutstyr, båt, kajakk
- Topptur til Fedjebjørn
- Eide Glass
- Strikkebua
- Sommertorget
- Havfisketur
- Hval karpacio

Kompetanseutvikling og kvalitet

22. Etablere et lokalt reiselivsforum: Invitere alle reiselivsbedrifter og andre som er involvert i turisme til felles møter. Bli kjent med hverandre, bli kjent med reiselivsplanen og tiltak og stimulere til bedre samarbeid mellom aktørene på Fedje. **De fleste reiselivsaktørene er medlemmer i Fedje Maritime Næringsråd. De samles jevnlig til lunsj og informasjonsutvikling. Reiselivet er representert med en representant i styret, for tiden FL&T. Nylig vedtok styre å løfte frem reiselivet som et satsningsområde for Fedje. Pågår**

23. Kurs for næringsaktører: Tilby kompetanseheving i form av servicekurs, vertskapskurs, opplevelsesutvikling og andre relevante kurs og foredrag. Å bevisstgjøre fastboende og hyttefolk om viktigheten av reiselivet og verstkapsrollen er særdeles viktig for hvordan et besøked på Fedje oppleves. **Forslag: Foreslå å legge dette inn i prosjektporteføljen til LOL. Ansvar: Prosjektleder LOL.**

24. Gjesteundersøkelse: Gjennomføre en gjesteundersøkelse basert på intervjuer med gjester for å kartlegge gjestetilfredshet og for å avdekke hva gjesten mener mangler og som kan forbedres. Vil danne et godt grunnlag for videre utvikling av Fedje som reisemål. **Et svært viktig tiltak som vil gi verdifull kunnskap og nødvendig forventningsavklaring. Forslag: Utarbeide spørsmål, produsere og dele ut ark, samle inn besvarelser og utarbeide rapport. Ansvarlig: FL&T. Kostnader: Kr. 10.000,-. Frist: Omgående.**

Organisering

25. Nullpunktanalyse for reiselivsnæringen: Utarbeide status for reiselivsnæringen på Fedje for å måle resultat og effekt av fremtidig reiselivssatsing (omsetning, verdiskaping, gjester, arbeidsplasser m.m.) **Fedje kommune og reiselivet på Fedje legger til grunn at å satse på reiselivssatsing vil slå positivt ut på omsetning, verdiskaping, gjester og arbeidsplasser. Å tallfeste dette vil bli krevende og omfattende, og effekten av det er usikker. Forslag: Ikke prioritert.**

26. Guider: Lage en oversikt over guider som er tilgjengelig i dag. Forberede og gjennomføre et guidekurs for å rekruttere nye guider. **FL&T får jevnlig forespørsel om dette. Pr. i dag kontaktes 3-4 lokale guider som tar på seg denne typen oppgaver. Det fungerer greit, men på sikt må det profesjonaliseres. Forslag: Skaffe oversikt, inngå avtale, lære opp nye og liste disse opp i Reiselivsbrosjyren for Fedje. Ansvar: Reiselivskoordinator. Kostnad: inngår i oppgavene til Reiselivskoordinator. Frist: 23/24.**

27. Turistinformasjon: Vurdere dagens ordning med turistinformasjon i landhandelen. Se på muligheter for å utvide ordningen med egen betjening i sommer-sesong samt utvidede oppgaver som salg av aktiviteter, booking og formidling. **Dagens turistinformasjon fungerer brukbart. Dagens aktivitet kan ikke forsvare å utvide med egen betjening. Turistinformasjonen svarer på henvendelser på telefon eller e-post innen 24 timer både i og utenfor sesong. Enten blir henvendelsene besvart direkte eller så henvises de besøkende til kommunens reiselivsportal «Destination Fedje» der de bl.a. kan laste ned Reiselivsbrosjyren og kreddersy sin egen «Fedjetur». For tilbud om «pakketering» sendes henvendelsen til «Nordhordland Adventures». Pågår.**

28. Veilederordning: Tilby en mentorordning eller starthjelp for de som vil etablere ny reiselivsvirksomhet, i form av rådgiving, kommunal veilederordning eller næringsfond. **Forslag: Ivaretas av Reiselivskoordinator. (Se pkt. 29.) Kostnad: Inngår i oppgavene til reiselivskoordinator. Frist: 23/24.**

29. Utrede organisering av lokal aktivitetsleverandør/koordinator Vurdere en løsning med å få på plass en lokal koordinator/operatør hvor turister kan bestille overnatting og aktiviteter online

gjennom et felles bookingsystem, og som kan jobbe med produktutvikling og kvalitetssikring lokalt mot reiselivsbedriftene **Forslag: Etablere en 12 måneders prosjektansettelse av en Reiselivskoordinator** tilsvarende som for prosjektleder LOL. Kostnader: 100.000,- finansiert delvis av LOL, Fedje Maritime Næringsråd og Fedje Kommune. Ansvarlig: Fedje Maritime Næringsråd. Frist: Omgående.

Eksempler på oppgaver for Reiselivskoordinator:

- Iverksette og følge opp tiltak
- Representere Fedje utad i reiselivssammenheng, Ref. bobiltreffet til Nortrip som fikk Fedje på kartet.
- Fedje er for liten, må samarbeide med andre
- Ivareta og utvikle vertskapsrollen
- Skrive historien om Fedje og Landsbyen i havet
- Utvikle og designe nye produktet med tilbydere
- Kommunikasjonsplan
- Markedsplan
- Etablere og vedlikeholde nettverk
- Søke om midler

Andre tiltak

- Kommunens Prøvebu-prosjekt må betegnes som delvis vellykket. Prosjektet har fått mye omtale, sågar på fransk fjernsyn. 1 Prøvebuer har bosatt seg med sine 2 barn og fått kjæreste på øyen, 1 Prøvebuer bodde 1 år på Fedje, skapte mye liv og røre og fikk mye omtale. Totalt 9 Prøvebuere har prøvobudd Fedje, 1 Prøvebuer «står på vent» og 1 fransk dame har sett TV-reportasjen på fransk fjernsyn og ønsker nå å flytte til Fedje. utfordring: Jobb og bolig. Forslag: Vurdere fortsatt satsing og videreføring. Ansvarlig: Fedje kommune.
- Liv Og Lyst er et samarbeidsprosjekt mellom Vestland Fylkeskommune, Fedje kommune og folket på Fedje. En rekke delprosjekter er etablert og prosjektet følges opp av prosjektleder Linda Husa. Prosjektet er tidsbegrenset og vil ikke bli videreført i dagens form etter 2024. Det vil være negativt for pågående og fremtidige aktiviteter. Forslag: Etablere et «Landsbylag» etter modellen til Fønnes bygdelag. Dette vil kunne bidra til videreføring av prosjektet og være et godt verktøy for å søke om midler fra for eksempel. Sparebanken Vest, Gjensidige etc.
- Arrangere årlige festivaler: Gin Festival, Whisky Festival, Foto Festival, Ornitolog Festival, Country Festival. Ansvar: Reiselivskoordinator i samarbeid med andre.
- Arrangere årlige idrettsarrangementer: Fedje triatløp, Fedje nordsjøløp, Fedje Maraton, Fedje Kajakkrace: Ansvarlig: Fedje Idrettslag.

- Reiselivsutdanning på Fedje: Et «Kinder egg»: 1: Dagens ungdom går om bord i 7:30 fergen fra Fedje og kommer ikke tilbake. På Fedje fins hverken utdanningsmuligheter eller jobb. En reiselivsutdanning vil gi ungdommen på Fedje en mulighet til å komme hjem og utdanne seg. Tiltaket vil også bidra til midlertidig eller fast tilflytting. 2: Når Feddie gradvis lykkes med sin satsing på Fedje er det behov for arbeidskraft. En reiselivsutdanning på Fedje vil kunne bidra til rekruttering av nødvendig arbeidskraft med rett kompetanse. 3: Hva skal vi leve av etter oljen? Sjømat og havbruk er et av svarene på det og Fedje ligger midt i matfatet! Forslag: Etablere samarbeid med en fagskole om å etablere et studietilbud på Fedje. På direkte forespørsel svarte Fylkesordfører Jon Askeland at de stilte seg svært positivt til dette. Det er etablert dialog med Bård Sandal. Viken Fylkeskommune har egen reiselivsutdanning. Vestland Fylke, som absolutt har komparative fortrinn, har ikke egen reiselivsutdanning. Fedje har med dette en unik mulighet til å utvikle seg som et «fyrtårn innenfor reiselivet» i regionen, plassen er foreløpig ledig! Ansvar: Fedje Kommune.
- Ukrainske flyktninger: En ressurs for reiselivet? Forslag: Søke om midler og tilrettelegge for opplæring tilpasset dagens og morgendagens behov. Ansvar: Fedje kommune.
- Vedtatte tiltak og aktiviteter bør innarbeides i et «Årshjul» med ansvar, budsjett og frist. Ansvar: Reiselivskoordinator.
- Etablere en «ut av boksen»- gruppe for «Lage støy» og skaffe presseomtale: Ta sjøfly til Fedje, Snart første El-fly til Fedje, Bro over sundet i havnen, Tunell under fjorden til Fedje, , Kun el-biler på Fedje, Verdens eneste landhandleri i sitt slag, Hvalsafari, Ferrata, samarbeid med Hurtigruten; hente og levere japanske turister midtfjords? Hver måned; sende ut en pressemelding. Ansvar: Reiselivskoordinator.